

Audun Rosland er utdannet ressursøkonom fra NLH og har for tiden permisjon fra SFT for å bistå Miljøverndepartementet i klimaforhandlingene. Etter at Hanne Bjurstrøm ble statsråd er han fungerende forhandlingsleder.

6

– Har tro på en forpliktende skogavtale i Mexico

Audun Rosland har overtatt som norsk sjefsklimaforhandler etter Hanne Bjurstrøm, som nå skal prøve å kutte sykefraværet i stedet for klimautslippene. Han er ikke helt enig med dem som karakteriserer Københavnmøtet som en fiasko.

Av JOHS BJØRNDAL

– Vi hadde jo håp om å komme hjem med en mer ambisiøs og politisk bindende avtale. Men den såkalte Copenhagen Accord, som 28 toppledere kom fram til i slutfasen, er betydelig bedre enn ingenting. De viktigste landene var med og kom så langt det var politisk grunnlag for. Avtalen fastholder togradersmålet, men inneholder dessverre ikke de forpliktelsene som er nødvendige for å nå det, sier Rosland.

Penger på bordet

– Men viktigere er det at avtalen betyr et gjennombrudd for finansiering av klimatiltak. I-landene forplikter seg til å komme opp med 60 milliarder pr år de tre første årene og dette skal trappes opp til 600 milliarder årlig i 2020. Det er også gjort store framskritt når det gjelder U-landenes deltagelse,

det er nå en bred erkjennelse av at også disse landene må utføre utslippsreducerende tiltak. Avtalen inneholder klare formuleringer om skogtiltak i U-land, og på dette området var vi svært nær en beslutning om en bindende avtale. Dersom konferansen hadde vart en dag til tror jeg vi hadde fått det i boks, sier Rosland.

Skogvern akseptert

– *Er det på grunn av regnskogmilliardene at Norge fikk være med blant de 28 landene som forhandlet i sluttrunden?*

– Det er i hvert fall en viktig faktor. Vi har vist at vi er villige til å betale og det har skaffet oss tillit.

– *Blir det ikke oppfattet som en slags ny-kolonialisme at vi kommer og betaler folk på den*

andre siden av kloden for at de ikke skal utnytte naturressursene sine?

– Nei, faktisk ikke. Det er nå en bred enighet på tvers av tradisjonelle motsetninger om at dette er riktig. Vi vil få en resultatbasert mekanisme der de som kan bevise redusert avskoging i forhold til en referansebane blir premiert for det. I tillegg må vi en metode for å premiere de landene som har unngått avskoging hittil. Guyana, som Norge har inngått avtale med, er eksempel på et slikt land. Men dette tror jeg vi vil få på plass før Mexico, det skal være et nytt klimamøte i begynnelsen av juni.

Intensiver vil komme

Hva med I-landenes skog? Skjedde det noe i København som bragte oss nærmere et system der økt binding premieres?

– Som du vet er skogbinding med i Kyoto-protokollen, men det er satt et tak som begrenser muligheten for nye tiltak. Det vil si at maksimalt 3% av hvert lands utslippsforpliktelser kan oppfylles ved binding i skog. Alle land med skog av betydning overoppyller dette og avtalen gir derfor ikke noe intensiv til å øke opptaket eller hindre dårlig skogskjøtsel. Alle I-landene er enige om at dette bør endres, men her er U-landene skeptiske. De er redd for at I-landene vil oppfylle sine forpliktelser ved hjelp av skogtiltak i stedet for tiltak i andre sektorer. Men det er bevegelse også i dette spørsmålet. Vi må få et system som gir intensiver, samtidig som vi må få fram at vi ikke vil lure oss unna utslippskutt. Også her er det vesentlig å få etablert troverdige referansebaner i hvert enkelt land, slik at man ikke blir godskrevet

binding som ville skjedd uansett. Skogbindingen i Norge har økt kraftig fra 1990 til idag, som følge av mye godt skogkulturarbeid de foregående tiårene.

– Hva med den enkelte skogeier?

– Jeg tror vi vil få et system der skogtiltak inngår i det enkelte lands forpliktelser under COP16 i Mexico i desember. Men jeg tror det er langt fram til et system der den enkelte skogeier kan selge kvoter. På New Zealand har de riktig nok innført dette, men forholdene er annerledes. Skogeierne er betydelig større enn her og omløpstiden bare 20-30 år, slik at effekten av tiltak kommer mye raskere.

Skogplanting på klimatoppmøtet

Det ble verken noen juridisk bindende avtale eller et avgjørende gjennombrudd for skogens rolle under klimaforhandlingene i København. Derimot fikk 400 danske skoleelever, en miljøvernminister og en fredsprisvinner plantet skog foran verdenspressen.

AV ELI TANGEN EGGUM

9. desember ble en skoleskogdag litt utenom det vanlige. Begivenheten fant sted rett utenfor Bella Center der klimaforhandlingene pågikk, og ble arrangert av Dansk Skovforening og det danske skoleprogrammet Skoven i skolen. Her ble skogplanting markert som et viktig bidrag til å bremse klimaendringene. Samtidig fikk fjorårets plantekampanje både for Danmark og alle andre deltakende land en storstilt avslutning.

Kan se treet fra lufta

For tre år siden tok Lære med skogen over rollen som internasjonal koordinator for nettverket Learning about Forests (LeAF). Bjørn Helge Bjørnstad ved Skogbrukets Kursinstitutt har ansvaret

for nettverksbygging og koordinering av skog-skole samarbeidet. Han var på plass i København og forteller at det ble plantet over 2.000 trær i Kongens Skov denne dagen. – Det tilplantede området danner bildet av et stort løvtre. Tanken er at flyreisende til Kastrup skal se dette treet fra lufta. «Bladverket» består av mange ulike treslag; fra einer til lønn, sier Bjørnstad.

Danmark med planteplan

– Under skoleskogdagen ble aktivitet prioritert foran politikerprat, fortsetter han.

Målet for skoleskogplantingen er å gi elever kunnskap og praktiske erfaringer om bærekraftig bruk og forvaltning av skogressursene. Den danske mil-

Både den danske miljøvernministeren Troels Lund Poulsen (t.v.) og nobels fredsprisvinner fra 2004 Wangari Maathai gav klar beskjed om at LeAFs gode arbeid må fortsette. Noe Bjørn Helge Bjørnstad satte stor pris på.

jøvernministeren, Troels Lund Poulsen, fremhevet viktigheten av at kampanjen både er praktisk og teoretisk. I tillegg la han fram et ambisiøst planteprogram for eget land. – Danskene kommer til å plante mye i årene framover. For dem spiller skogen en større rolle for rekreasjon enn hos oss, sier Bjørnstad.

Roskildeerklæringen

I Roskilde ble det også arrangert samling for de nasjonale LeAF-koordinatorene. De vedtok en erklæring som består av tre hovedelementer. – Med erklæringen oppfordrer vi verden og våre kanaler til å plante trær, ta vare

på trærne, dyrke skogen bærekraftig og bruke tre som et bærekraftig og fornybart materiale, poengterer Bjørnstad.

Øker satsingen i 2010

I 2009 ble det plantet nærmere 500.000 trær av skolebarn i 33 land. I Norge var målsettingen å plante 45.000, men kampanjen landet på nesten 100.000.

Og aktiviteten fortsetter i år. – Denne kampanjen vil bli større enn fjorårets. Det vil bli en stor økning i antall planter som skal ut gjennom skoleverket både i Norge og andre land, avslutter han.